

11te Møde.

Tirsdag den 20. Maj Kl. 1.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 70 af 29. Marts 1924 om Oprettelse af en Valutacentral.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 72; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 11).

Lovforslagets Paragraffer, de stillede Ændringsforslag og Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Trier): Af Betænkningen vil ærede Medlemmer have set, at Udvalget har haft Besøg af Repræsentanter for flere Banker og en Række Bankiers, som kom og klagede over den nuværende Valutacentrals Arbejdsmetode. Forholdet var jo det, at Udvalget som saadant ikke kunde tage Stilling til, hvorvidt disse Klager var berettigede eller ikke, men kun kunde tage Stilling til det Spørgsmaal, om de kunde medføre, at man skulde ændre Loven af 29. Marts 1924 om Oprettelse af en Valutacentral. Klagerne gik ud paa, at den Regel, der fandtes i Loven om en Valutacentral af 29. Marts, og som gik ud paa, at Køb og Salg af Valuta kun maa finde Sted gennem Egaliseringsfonden, Nationalbanken, de fire private Hovedbanker, samt gennem Banker, Bankiers og Vekselerere, der hertil har faaet Bemyndigelse af Valutacentralen, var blevet administreret paa en fuldkommen uretfærdig Maade. Det blev gjort gældende, at Valutacentralen, hvis Opgave det var at indskrænke Spekulationen i Valutaen, var gaaet langt videre, end det var nødvendigt for at indskrænke denne Spekulation, og havde lagt den berettigede Arbitragehandel Hindringer i Vejen.

Nu er det jo saadan, at naar man ved Lov indskrænker et Erhvervs Virkeomraade og rammer det paa dets Fortjeneste, paa Pengepungen, saa hyler det naturligvis stærkt, og det er der intet at sige til.

Men det, som det gøres gældende har gjort dette Forhold saa saare vanskeligt, er, at Valutacentralens Bestyrelse menes at have optraadt ganske vilkaarligt, naar den skulde afgøre, hvilke Banker der skulde have Lov til at drive Valutahandel, hvilke Bankiers der skulde have Lov til at handle med Valuta, og hvilke der ikke skulde have Lov dertil. Hvis vi gav os til at indskrænke et andet Erhverv paa Handels- eller Fabrikationsomraadet, f. Eks. sagde, at det var landsskadeligt at brygge for meget stærkt Øl, og saa oprettede en Central, der skulde give vore herværende Bryggerier Privilegium til at brygge stærkt Øl, saa er det klart, at de Bryggerier, som hidtil havde brygget stærkt Øl og ikke fik Lov dertil i Fremtiden, vilde hyle stærkt. Men de vilde hyle allerstærkest, hvis en saadan Central pludselig sagde: Det Bryggeri har hidtil været et pænt Bryggeri, det har aldrig brygget stærkt Øl, nu skal det faa Privilegium til i Fremtiden at brygge stærkt Øl — og det er i Virkeligheden det, det paastaas, at Valutacentralen har gjort. Den har sagt: Den og den Vekselerer eller Bankier har tidligere slæt ikke drevet Valutahandel, derfor skal han i Fremtiden have Ret til at drive Valutahandel — og det har naturligvis de Vekselerere og Bankiers, som tidligere har drevet stor Arbitrageforretning, haft i deres Tjeneste meget dygtige Arbitrageurer — det er en meget vanskelig Opgave at udføre den Forretning — følt sig brøstholdne over. Man siger: Den Bank eller Bankier, der har vist sig under normale Forhold at kunne drive Valutahandel og drive den op, berører man Retten, medens man giver den til Banker og Bankiers, som tidligere ikke har drevet Valutahandel.

Samtidig gøres det gældende fra den Side, at det, at først og fremmest de fire store Banker har faaet Privilegiet, bevirker, at de mindre Banker, som tidligere ikke har drevet Valutahandel, mister deres Kunder, fordi Kunderne siger som saa: Kan vi ikke gaa hen i vores daglige Bank og faa den Valuta, vi har Brug for, saa vil vi heller ikke i øvrigt benytte den Bank — og Resultatet bliver, at der bliver en Overgang fra smaa Banker og Bankiers til store Banker, og Storbanksvældet her i Landet bliver endnu stærkere, end det har været hidtil.

Fra Valutacentralens Bestyrelse siges herimod: Vi har nødvendigvis maattet indskrænke Antallet af de valutahandlende; hvis vi ikke gjorde det, vilde det være os ganske umuligt at kontrolere, hvad der